

Dosarul nr. 2r-209/23
2-21019093-01-2r-16052023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Mardari)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, R. Pulbere, A. Malii)

DECIZIE

30 august 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:
Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Aliona Donos
Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de Irina Danilov,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Adjighirei
împotriva Irinei Danilov cu privire la încasarea datoriei,
împotriva încheierii din 28 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost restituită, ca fiind depusă tardiv, cererea de apel formulată de Irina Danilov
împotriva hotărârii din 29 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 05 februarie 2021, Sergiu Adjighirei a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Irinei Danilov cu privire la încasarea datoriei (f. d. 6-7).

Prin hotărârea din 29 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,
a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Adjighirei.

A fost încasată din contul pârâtei Irina Danilov în beneficiul reclamantului
Sergiu Adjighirei datoria în sumă de 54 000 de lei, taxa de stat în sumă de 1 620 de
lei și cheltuielile pentru servicii juridice în mărime de 5 000 de lei (f. d. 27).

La 09 decembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Irina Danilov a
declarat apel împotriva hotărârii din 29 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău,
sediul Centru, solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii contestate (f. d. 36-
37).

Prin încheierea din 28 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită,
ca fiind depusă tardiv, cererea de apel formulată de Irina Danilov împotriva hotărârii
din 29 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, iar apelanta n-a
solicitat repunerea în termen (f. d. 41-44).

La 20 aprilie 2023, Irina Danilov a declarat recurs împotriva încheierii din
28 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului și casarea
încheierii instanței de apel (f. d. 80-82).

În motivarea recursului, Irina Danilov a indicat că nu a participat la nicio ședință de judecată și nici nu a fost informată despre acestea după ce a depus referință la cererea de chemare în judecată.

La fel, a menționat că scrisoarea de expediere a actului judecătoresc a fost adresată altor persoane cu alte adrese.

A accentuat că necunoașterea despre existența unui act judecătoresc nu impune persoana de a solicita repunerea în termen a apelului conform art. 116 din Codul de procedură civilă. Or, repunerea în termen presupune cunoașterea participantului a unui eveniment, însă din diferite motive întemeiate, incapacitatea lui de a acționa într-un termen stabilit.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expedită în adresa părților, la 03 aprilie 2023, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la actele cauzei (f. d. 45), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă, lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 20 aprilie 2023 în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată învederează că, art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în

termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Completul de judecată stabilește că instanța de fond a examinat cauza civilă după procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată potrivit capitolului XXI¹ din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 276³ din Codul de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă, fără citarea participanților la proces. Judecătorul decide dacă este necesară citarea participanților la proces sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică.

În această cauză civilă, judecătorul nu a considerat necesară citarea participanților.

În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâțul prezintă instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare.

Materialele cauzei civile atestă că instanța de fond a expedit copia încheierii din 15 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a fost acceptată spre examinare, în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Adjighirei, precum și copia cererii de chemare în judecată depusă de Sergiu Adjighirei cu anexe, la adresa pârâtei Irina Danilov în mun. XXXXX, str. XXXXX, ap. X, care este indicată de recurentă în cererea de apel și de recurs, fiind recepționate la 16 iunie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție DS8001815647AS (f. d. 20).

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește că la 15 iulie 2021, prin intermediul poștei electronice, Irina Danilov a depus referință la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Adjighirei (f. d. 24-25).

Articolul 276⁴ alin. (3) din Codul de procedură civilă indică că hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 29 decembrie 2021, fiind public pe portalul instanțelor judecătorești la 20 ianuarie 2022.

După examinarea fondului cauzei, instanța de judecată a expediat copia dispozitivului hotărârii din 29 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, la adresa de domiciliu a pârâtei, potrivit copiei buletinului de identitate al acesteia, anexată la cererea de chemare în judecată – mun. XXXXX, str. XXXXX, bl. X, ap. X (f. d. 17), însă corespondența a fost restituită de către oficiul poștal cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 33-34 verso).

La 10 noiembrie 2022, Irina Danilov a făcut cunoștință cu actele cauzei civile, fapt ce se confirmă prin cererea și declarația acesteia anexate la materialele dosarului civil (f. d. 31, 32).

Cererea de apel împotriva hotărârii din 29 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost depusă de către Irina Danilov, la 09 decembrie 2022, peste termenul prevăzut de lege.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 28 martie 2023, corect a restituit cererea de apel formulată de Irina Danilov împotriva hotărârii din 29 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă tardiv.

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 29 decembrie 2021, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 30 decembrie 2021, ultima zi a termenului fiind data de 28 ianuarie 2022 (zi de vineri).

În context, instanța de apel justificat a reținut că Irina Danilov a declarat apelul peste termen.

La depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 29 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, apelanta/recurenta n-a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului.

Completul de judecată subliniază că, repunerea în termen pentru declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care Irina Danilov ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește.

Prin urmare, instanța de apel corect a reținut că Irina Danilov n-a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului, în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că este lipsit de temei argumentul recurente precum că necunoașterea despre existența unui act judecătoresc nu impune persoana de a solicita repunerea în termen a apelului conform art. 116 din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată remarcă că, prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată accentuează că, legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână

până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenta a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 28 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Irina Danilov.

Se menține încheierea din 28 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Adjighirei împotriva Irinei Danilov cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Aliona Donos

Oxana Parfeni